

Pedagogisch beleidsplan Kinderdagverblijf Joesboef

Laatst gewijzigd september 2020

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Missie en visie	4
Samen	5
Creatief	5
3 Pedagogische doelen	5
3.1 Emotionele veiligheid	6
3.2 Persoonlijke competenties	6
3.3 Sociale competenties	7
3.4 Waarden en normen	8
3.5 Corrigeren en belonen	8
3.6 Respecteren	9
4 De groepen	9
4.1 De groepen	9
4.2 Bezetting van pedagogisch medewerkers bij opening en sluiting	9
4.3 Slapen	10
4.4 Verlaten van de stamgroep	10
5 Het team	10
5.1 Pedagogisch medewerkers	10
5.2 Stagiaires (BOL beroep opleidende leerweg)	11
5.3 Inzetbaarheid van pedagogische medewerkers in opleiding (BBL beroepsbegeleidende leerweg)	11
5.4 Taken van stagiaires en vrijwilligers	11
5.5 Ondersteuning door volwassenen	11
5.6 Achterwacht	12
5.7 Pedagogisch beleidsmedewerker	12
6 Werkwijze	12
6.1 Dagindeling	12
6.2 Kenmerkende werkwijze van de verschillende groepen	18
6.3 Spelactiviteiten (buiten de stamgroep)	18
6.4 Feestelijke activiteiten	19
6.5 Het vier-ogen en orenprincipe	19
6.6 Incidenteel en structureel afnemen van een extra dagdeel	21
7 Wenbeleid	21
7.1 Wennen nieuwe kinderen	21
7.2 Doorstromen naar nieuwe groepen	22
8 Voor- en vroegschoolse educatie	22
8.1 Piramide methode	22
8.2 Ouderbetrokkenheid bij VVE	23

8.3 Kindvolgsysteem KIIK!	23
8.4 Aansluiting bij basisschool / BSO	24
9 Opvallend gedrag	24
10 Ouders en het kinderdagverblijf	25
10.1 Informatievoorziening	25
10.2 Oudercontacten	25
10.3 Gebruik van de opvang gedurende extra dagdelen	26
10.4 Oudercommissie	26
10.5 Ieder kind een mentor	26
10.6 Klachten voor ouders en medewerkers.....	27
11 Kinderen met een beperking	28
12 Kwaliteit en veiligheid	29
12.1 Kwaliteit van de opvang	29
12.2 Fysieke en emotionele veiligheid	29
13 Tot slot	30

1 Inleiding

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijven wij de visie, de doelen en werkwijze van Kinderdagverblijf Joesboef. De kenmerkende manier waarop wij met de kinderen omgaan, is weergegeven. Het bevat een beschrijving van de wijze waarop de emotionele veiligheid van kinderen wordt gewaarborgd. Het beschrijft op welke wijze kinderdagverblijf Joesboef aandacht besteedt aan de ontwikkeling van kinderen (de persoonlijke en sociale vaardigheden en mogelijkheden). Het plan beschrijft de wijze waarop de overdracht van waarden en normen aan kinderen plaatsvindt.

Kinderdagverblijf Joesboef draagt mede de verantwoordelijkheid voor de opvoeding en verzorging van kinderen, die door ouders aan het kinderdagverblijf worden toevertrouwd. Om deze verantwoordelijkheid waar te maken, moet er in het kinderdagverblijf zorgvuldig worden gewerkt. Het pedagogisch beleid biedt inzicht in hoe wij dit doen en hoe er met de kinderen wordt omgegaan.

2 Missie en visie

Onze missie

Kinderdagverblijf Joesboef biedt kinderen de ruimte om te spelen, te ontdekken, zich te ontwikkelen en andere kinderen te ontmoeten. We dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen en zijn er voor alle kinderen.

Ons doel is om op een leuke en speelse manier een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van elk kind. Zodat elk kind toegang kan krijgen tot een gelijkwaardige aansluiting naar het basisonderwijs. We doen dit samen met ouders en scholen en andere betrokkenen op basis van gelijkwaardigheid en met respect voor elkaar. We maken het ouders mogelijk om met een gerust hart te gaan werken en zoeken graag naar creatieve oplossingen om ouders te ondersteunen.

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Onze visie

Joesboef staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit passie en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

Opvoeden is het begeleiden van een kind bij zijn of haar ontwikkeling. Wij kijken en luisteren naar wat kinderen beweegt en bezighoudt. Door hierop in te spelen bieden we een veilige en vertrouwde omgeving met ruimte, structuur en mogelijkheden. Zo kan ieder kind op onderzoek uit en de wereld ontdekken in een omgeving wat voor een kind als een tweede thuis voelt. Zo leert een kind uiting geven aan de ervaringen en belevingen die het opdoet en is er aandacht voor de eigenheid van het kind.

Wij bieden een opvoedingsklimaat waarin kinderen hun persoonlijke en sociale competenties kunnen ontwikkelen, zich normen en waarden eigen maken en zich veilig voelen. Hierdoor kunnen kinderen zich ontwikkelen tot evenwichtige mensen, met respect voor zichzelf en anderen, met vertrouwen in eigen kunnen, sociaalvaardig en creatief in uitingen en oplossingen. Dit realiseren we in samenwerking met de ouders, vanuit een gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid. Het welbevinden en de ontwikkeling van elk kind brengen wij helder in beeld voor de ouders. Optimale ontwikkeling en stimuleringskansen staan daarom centraal. Het realiseren van een gelijkwaardige aansluiting op het basisonderwijs is een rode draad in het programma wat wij bieden en daarin is maatwerk het uitgangspunt.

Onze kernwaarden

Ontdekken & ontwikkelen

Kinderen hebben een aangeboren drang tot ontdekken. Ze zijn nieuwsgierig, creatief en hebben een enorm doorzettingsvermogen. Onze pedagogisch medewerkers laten de kinderen vooral kind, zichzelf, zijn. Zij volgen de interesses, initiatieven en ideeën van de kinderen, laten hen zoveel mogelijk zelf proberen, ervaren en doen, maar zijn altijd dichtbij om te helpen, mee te doen of iets extra's te bieden. Onze pedagogische ontwikkelmethoden prikkelen de ontdekkingsdrang van kinderen nog eens extra.

Spelenderwijs besteden we veel aandacht aan de ontwikkeling van kinderen. Ieder kind krijgt de ruimte om in eigen tempo en op eigen wijze te ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen in hun natuurlijke ontwikkelproces, om steeds een stapje verder te zetten en om zelf te ontdekken wat het kan en wil. Zij weten dat een kind vooral leert als het iets leuk vindt, verwonderd en betrokken is. Wij vinden het vooral van belang om elk kind te stimuleren, uit te dagen en met behulp van maatwerk te laten ontwikkelen om een goede aansluiting tot het basisonderwijs te realiseren.

Thuis voelen (en vertrouwd voelen)

Kinderdagverblijf Joesboef zorgt goed voor de kinderen die zij opvangt en is een gastvrije organisatie. Elk kind is uniek en heeft recht op een liefdevolle omgeving en geborgenheid. Kinderen en ouders merken dit doordat medewerkers met passie en enthousiasme in hun werk staan. Ouders en kinderen voelen zich ontvangen en gezien doordat we luisteren en aandachtig zijn. Door deze professionaliteit, betrokkenheid en aandacht worden de verwachtingen van ouders en kinderen vaak overtroffen. Het doel is om voor zowel kind als ouder een tweede thuis te zijn. Wij vinden het belangrijk om elk kind emotionele, sociale en fysieke veiligheid te bieden.

Samen

Kinderdagverblijf Joesboef is een organisatie die samenwerking hoog in het vaandel heeft staan. We werken eerst en vooral samen met ouders aan de ontwikkeling en het welbevinden van elk kind. We werken daarnaast samen met basisscholen. In de teams op de kindgroepen werken we samen als collega's met één focus: 'kinderen een veilige, maar ook uitdagende omgeving bieden, waar zij hun talenten kunnen ontwikkelen. De visie van ons kinderdagverblijf heeft directe gevolgen voor hoe het personeel met elkaar omgaat en hoe het personeel met de ouders omgaat. Dat wil zeggen dat wij een voorbeeld zijn voor de kinderen, wij gaan open en eerlijk met elkaar om en wij hebben respect voor elkaar. Een open kijk op de wereld en met respect voor zichzelf en anderen in de omgeving.

Wij vinden het eveneens belangrijk dat kinderen leren omgaan met kinderen uit verschillende culturen in Amsterdam-Zuidoost. Het is belangrijk dat ze in contact komen met andere kinderen, ook buiten hun eigen omgeving. Opvoeden betekent kinderen vertrouwd maken met de wereld om hen heen en hen voorbereiden op die wereld.

Creatief

Elk kind is uniek en ook zijn of haar ontwikkeling. We bieden kinderen een uitdagende en creatieve leefomgeving, waarin wij hen uitdagen om zich te ontwikkelen, te verwonderen en vragen te stellen. Als organisatie bedenken we niet voor de hand liggende creatieve en innovatieve oplossingen voor problemen.

3 Pedagogische doelen

In dit pedagogisch beleidsplan wordt uitgegaan van de vier pedagogische basisdoelen, die zijn benoemd in de Wet IKK 2018.

Joesboef biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan:

1. het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen,
2. het bevorderen van de persoonlijke competentie van kinderen

3. het ontwikkelen van de sociale competentie van kinderen
4. de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen.

3.1 Emotionele veiligheid

Het bieden van een gevoel van veiligheid is een basisdoelstelling voor het kinderdagverblijf Joesboef. Een warme en gezellige basis is een voorwaarde voor kinderen om tot ontwikkeling te kunnen komen. Binnen Joesboef wordt op een sensitieve en responsieve manier met kinderen omgegaan. We hebben respect voor de autonomie van kinderen. Daarnaast worden er grenzen gesteld aan en structuur wordt geboden voor het gedrag van kinderen, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen.

- Elk kind wordt bij ons onvoorwaardelijk geaccepteerd. Hoewel het noodzakelijk is om bepaald gedrag te verbieden, krijgt het kind bij ons de ruimte om zich op eigen wijze te ontwikkelen.
- De beroepskrachten zijn consequent en handelen op een duidelijke manier. Er wordt geen verbaal of fysiek geweld gebruikt;
- Wij zijn een opvangplek die warmte en geborgenheid aan het kind biedt. Er is aandacht voor de basisbehoeften van ieder kind, zoals de behoefte aan voeding, slaap, aandacht en genegenheid;
- Ieder kind is bekend met de plaats en de manier van opvang. Ieder kind heeft een stamgroep en er wordt gewerkt volgens een vaste dagindeling met vaste activiteiten op vaste momenten.

3.2 Persoonlijke competenties

Het begrip persoonlijke competentie doelt op brede persoonskenmerken en heeft te maken met verschillende ontwikkelingsgebieden. Het gaat om veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Het stelt een kind in staat om allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Het betreft het onder andere het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden. Spel vinden wij een belangrijk middel om de vaardigheden te oefenen en te ontwikkelen. Kinderen worden op deze manier spelenderwijs uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden, zodat kinderen steeds zelfstandiger kunnen functioneren in een veranderende omgeving.

Wij bieden kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden de gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.

- *De verstandelijke ontwikkeling* zal door de pedagogisch medewerksters bij kinderdagverblijf Joesboef op een ongedwongen manier gestimuleerd worden. Niet ieder kind ontwikkelt zich in hetzelfde tempo en daar houden we rekening mee.
- Een baby zal de wereld nog moeten verkennen en leren begrijpen, hierbij is kinderdagverblijf Joesboef weer een hele nieuwe wereld! De pedagogisch medewerksters zullen situaties omschrijven en veel oogcontact maken met de baby's, bijvoorbeeld: bij het verschonen, vertellen aan de baby's wat je doet, zodat zij zich goed en vertrouwd voelen;
- Door middel van liedjes, horende bij situaties, stimuleren wij *de taalontwikkeling*;
- Op de peutergroep speelt het dagelijks tafelgesprek een grote rol. Er wordt gebruik gemaakt van kijkplaten. Kinderen luisteren naar andere kinderen en zingen allerlei liedjes.
- We streven ernaar om de kinderen de dingen zoveel mogelijk bij de naam te laten noemen. Dit doen we bijv. door het broodbeleg van tevoren gezamenlijk te benoemen met als doel herkenning;
- Zowel *samenspel* als *alleen spelen* is mogelijk bij kinderdagverblijf Joesboef. Zo leren de kinderen de omgang in een groep, maar ook om zelfstandig te spelen.
- Wij stimuleren *zelfstandigheid* door kinderen zoveel mogelijk het zelf te laten proberen. Als we bijvoorbeeld met de kinderen naar buiten gaan, leren we de kinderen een gemakkelijke manier om de jas aan te trekken.

- Een kring organiseren, levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van *persoonlijke competenties* van de kinderen. Een kringgesprek waarin kinderen vertellen wat ze thuis allemaal gedaan hebben, helpt bij het besef dat andere kinderen ook een eigen-ik zijn. Ze leren de ook naar elkaar te luisteren. Kinderen die niet zo snel op de voorgrond treden, stimuleren we om hun zegje te doen door hen heel direct bij het gesprek te betrekken (bijv. door vragen te stellen)
- De pedagogische medewerkers bij kinderdagverblijf Joesboef stimuleren de kinderen op een ongedwongen manier bij *de motorische ontwikkeling*. Ook hier geldt: niet alle kinderen ontwikkelen in eenzelfde tempo en daar houden wij rekening mee.
- Er is een divers aanbod van speelgoed op het kinderdagverblijf aanwezig, dat aansluit op de leeftijd van de kinderen. Voor de baby's zijn er diverse uitdagende voorwerpen aanwezig. Denk hierbij aan een babygym, divers speelgoed op de groep voor op de grond of in de box waardoor kinderen gestimuleerd worden om opzij te kijken of zelfstandig om te draaien en een speelkleed om lekker op te rollen. Op de dreumes/peuter groep zijn er speelhoeken te vinden bijvoorbeeld: leeshoek, huishoek, bouwhoek etc.
- Diverse puzzels en spelletjes maar ook knutsel- en tekenspullen zijn aanwezig.
- Er is een grote hal met glijbaan en een grote speeltuin aan het kinderdagverblijf waar de peuters hun grove motoriek kunnen ontwikkelen door middel van klimmen, glijden, fietsen, rennen, dansen en springen.
- We stimuleren de *creatieve ontwikkeling* en bieden regelmatig fantasierijke activiteiten aan. Kinderen maken kennis met verschillende materialen. Wij leren hen hoe ze met deze materialen om kunnen gaan, bijv. kneden, balletjes draaien, slangen rollen van klei; scheuren, knippen, prikken, plakken met papier, verven, plakken.
- We stimuleren kinderen om hun *fantasie* te gebruiken. We laten de kinderen zoveel mogelijk hun eigen gang gaan en hun eigen fantasie gebruiken (bijv. bij het plakken van een gezicht, bepaalt het kind zelf waar de ogen, neus en mond moet komen).
- In groepsverband worden kinderen gestimuleerd met verschillende materialen een groot werkstuk te maken, bijv. het bouwen van een stad. Hierbij kunnen de kinderen hun fantasie gebruiken om samen tot een grote stad te komen.
- Kinderdagverblijf Joesboef vindt het belangrijk om *creatief om te leren gaan met elkaar* in plaats van agressie te tonen. Kinderen leren oplossingen te bedenken voor ingewikkelde situaties.

3.3 Sociale competenties

Bij sociale competenties gaat het om de vaardigheden in de omgang met anderen. Bijvoorbeeld het zich in de ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen in hun interacties, waarbij hen spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht. Zo kunnen kinderen steeds zelfstandiger relaties met anderen op bouwen en onderhouden.

Wij bieden gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties door:

- Duidelijke regels, normen en waarden te hanteren. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van het kind, met betrekking tot zijn/haar omgeving.
- Het serieus nemen van de emoties en gevoelens van het kind. De beroepskracht begeleidt het kind bij emoties zoals verdriet, boosheid, angst en vreugde;
- De term 'samen delen, samen spelen' vaak te noemen en het kind te ondersteunen hiervan te leren;
- Vriendschappen onderling te stimuleren. Pedagogische medewerkers bevorderen dit door kinderen samen te laten spelen of samen activiteiten te laten doen;

- Rekening te houden met de eigenheid van het kind door de groepssamenstelling bij bepaalde activiteiten aan te passen;
- Ieder kind individueel de aandacht te geven en het kind te respecteren om wie hij is;
- De communicatie tussen kinderen onderling te bevorderen door:
 - Kringgesprekken of in kleine groepjes gesprekken te voeren;
 - Samen te zingen;
 - Samen spelletjes te doen;
 - Door zelf het voorbeeld te geven aan kinderen.
- De emotionele respons tussen kinderen onderling te bevorderen. De pedagogische medewerkers doen dit door:
 - Zelf de dingen voor te doen (bijvoorbeeld op een kind af te stappen dat moeite heeft met afscheid nemen);
 - Vertalen dat bepaald gedrag een gevoel bij een ander kind teweegbrengt (bijvoorbeeld “als jij iets afpakt van Mariam, heeft zij verdriet en dat is niet leuk”);
 - Kinderen aan elkaar laten uitleggen wat ze bedoelen of willen van elkaar.

3.4 Waarden en normen

Waarden zeggen iets over wat we belangrijk vinden (bijvoorbeeld iedereen hoort erbij). Normen geven aan hoe we ons moeten gedragen (bijvoorbeeld: niemand buitensluiten). Normen vertalen zich vaak in regels.

Om later goed in de samenleving te kunnen functioneren, vinden wij het belangrijk dat kinderen zich de waarden en normen van de samenleving eigen maken. Zij moeten leren wat gewenst gedrag is en waar grenzen liggen. Zij leren dit in interactie met anderen. Het gedrag van de pedagogisch medewerkers speelt hierbij een belangrijke rol. Door haar reacties leren kinderen wat wel en niet kan, wat gewenst ongewenst gedrag is. De pedagogisch medewerkster vertoont voorbeeldgedrag: veel meer dan door wat ze zegt, wordt het kind beïnvloed door wat ze doet.

Bij Joesboef worden kinderen gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij.

In de overdracht van waarden en normen hebben ouders en de pedagogische medewerkers een gedeelde verantwoordelijkheid. Wij vinden het belangrijk om hierover goed met ouders te communiceren en af te stemmen.

3.5 Corrigeren en belonen

In de regel streven wij naar een duidelijke en positieve benadering van kinderen. Het accent ligt op het versterken van positief gedrag; we streven naar belonen in plaats van straf. Belonen doen wij door bijvoorbeeld complimenten te geven of beloningsstickers te geven.

Wij vinden het belangrijk dat we bij corrigeren, het kind aanspreken op zijn gedrag en niet het kind zelf veroordelen (Ik vind wat je doet niet goed/leuk i.p.v. ik vind jou niet leuk/lief). Op deze manier laten we het kind in zijn waarde, en keuren zijn gedrag af. Soms wordt een kind dat erg druk is (en daarom soms storend) even afgezonderd van de groep om tot rust te komen. Na een tijdje kunnen we duidelijk uitspreken wat we afkeuren in het gedrag alvorens het kind weer gaat spelen.

3.6 Respecteren

Door de verscheidenheid aan culturen binnen ons kinderdagverblijf, hebben we te maken met verschillende gewoontes, andere normen en waarden. Wij erkennen de eigenheid van ieder kind, de eigenheid die met zijn cultuur verbonden is, en zullen proberen zoveel mogelijk aan specifieke wensen gehoor te geven. Wij besteden aandacht aan liedjes uit andere landen, intercultureel spelmateriaal (bijv. poppen, boekjes, puzzels), voeding uit andere landen. Verder houden wij rekening met diëten die aan een eventuele geloofsovertuiging verbonden zijn. Bijv. alle kinderen weten wat "varken" is, en dat sommige kinderen dat niet mogen eten.

Als de kinderen met iets aan het spelen zijn, bijv. bouwen, tekenen, puzzelen, maken we duidelijk dat je dat niet mag verstoren. Heb respect voor het werk van een ander.

We staan niet toe dat kinderen elkaar proberen af te kraken op bijv. uiterlijk, kleding, resultaat bij een activiteit. We hechten veel waarde aan het leren elkaar te prijzen, te waarderen ('heb je nieuwe schoenen?', 'wat een mooie tekening').

4 De groepen

4.1 De groepen

Kinderdagverblijf Joesboef kent een horizontale indeling van de groepen. Het kinderdagverblijf bestaat uit 5 groepen een babygroep van 0-1,5 jaar, babyplus groep van 1-2 jaar, een dreumesgroep van 1,5-2,5 jaar en twee peutergroepen van 2,5-4 jaar.

Groepstype	Max. aantal kinderen	Leeftijdscategorie	Aantal pedagogisch medewerkers
Dolfijntjes (Baby)	9	6 weken – 1,5 jaar	2/3
Pinguïns (baby +)	10	1 jaar – 2 jaar	2
Goudvisjes (Dreumes/Peuter)	11	1,5 jaar – 2,5 jaar	2
Ijsbeertjes (Peuter)	14	2 jaar – 4 jaar	2
Zeepaardjes (Peuter)	14	2 jaar – 4 jaar	2

4.2 Bezetting van pedagogisch medewerkers bij opening en sluiting

Bij het maken van de dienstroosters hanteren we de beroepskracht-kind-ratio zoals deze wettelijk is vastgelegd (te vinden op www.1ratio.nl). De precieze tijden van de roosterdiensten worden afgestemd op hoeveel kinderen er aanwezig zijn.

In de vroege ochtend worden er weinig kinderen gebracht en gedurende de ochtend loopt het aantal gebrachte kinderen op. Bij het maken van onze roosters maken wij gebruik van verschillende diensten, hierdoor wij kunnen rekening houden met het beroepskracht-kind-ratio en de dienstroosters daarop afstemmen.

Voor de flexibiliteit binnen het kinderdagverblijf maken wij tevens gebruik van de *3-uursregeling*. In de ministeriële regeling is vastgelegd dat er per dag maximaal 3 uur van de beroepskracht-kind-ratio mag worden afgeweken, met uitzondering van de uren tussen 9:30 en 12:30 en 15:00 en 16:30. Voor 9:30 en na 16:30 mag de afwijkende inzet maximaal anderhalf uur aaneengesloten zijn. Tussen 12:30 en 15:00 mag de afwijkende inzet maximaal 2 uur zijn en niet langer dan de daadwerkelijke duur van de middagpauze. Bij het opstellen van de roosters zorgen wij dat wij aan deze normering voldoen. De GGD controleert hierop.

Wij openen het kinderdagverblijf Joesboef om 7.30 met ten minste twee pedagogisch medewerkers. De dag begint met de ouders die de kinderen komen brengen in de speelhal.

Aan het eind van de dag wordt het kinderdagverblijf afgesloten om 18.15 met ten minste twee pedagogisch medewerkers.

Ons vaste rooster waarin we gebruik maken van de 3-uursregeling:

	Tijdstip	Duur
Ochtend	8.00-8.30	30 minuten
Middag	12.45-14.30	1 uur en 45 minuten
Einde dag	17.00-17.45	45 minuten

4.3 Slapen

Kinderen die op het kinderdagverblijf een middagslaapje doen, kunnen hiervoor slapen of rusten in één van de slaapkamers. De babygroep heeft een eigen slaapkamer, de babyplus en dreumes groep delen een slaapkamer en de twee peutergroepen delen een slaapkamer. In de slaapkamers staan veilige bedjes die voldoen aan de benodigde keurmerken en certificaten. De kinderen hebben een vaste slaappleaats die voor hen vertrouwd is.

De pedagogisch medewerksters houden toezicht op de slapende kinderen, door middel van een slaapwacht. In het begin zijn er twee pedagogisch medewerkers aanwezig in de slaapkamer van de peutergroepen zodat de kinderen rustig in slaap kunnen vallen, zodra de kinderen slapen zit er 1 pedagogisch medewerker in de slaapkamer en is er een babyfoon aanwezig. Op de babygroep worden de kinderen in de gaten gehouden door middel van een babyfoon en door regelmatig te kijken.

4.4 Verlaten van de stamgroep

Wij bieden kinderen activiteiten (ook buiten de stamgroep), die aansluiten bij hun behoeften en mogelijkheden. Naar mate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom geven de pedagogisch medewerkers de kinderen op gezette tijden de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen en kinderen van andere groepen te leren kennen. De emotionele veiligheid van de kinderen tijdens deze activiteiten is gewaarborgd doordat kinderen altijd terug kunnen naar hun eigen groep en doordat ze begeleid worden bij deze activiteiten. Door bijvoorbeeld het gezamenlijk buitenspelen en samen spelen op de centrale hal kennen kinderen elkaar en andere pedagogisch medewerkers. Wij hebben extra aandacht en zorg voor de behoefte van baby's tijdens deze activiteiten. Activiteiten die kinderen meer mogelijkheden bieden voor eigen initiatief, en zorgen dat kinderen zichzelf kunnen en mogen zijn.

Het kan ook voorkomen dat een deel van de kinderen op de groepsruimte blijft en een deel op de hal. Dan blijven de deuren en tussendeuren eveneens open. Dit geldt voornamelijk voor de peutergroepen. De dreumesgroep en baby+ groep doen meestal activiteiten met de gehele groep. Tijdens het verlaten van de stamgroep wordt het beroepskracht-kind-ratio eveneens gehandhaafd. De kinderen worden na afloop ook weer naar de groep begeleid door de vaste pedagogische medewerker.

5 Het team

5.1 Pedagogisch medewerkers

Bij kinderdagverblijf Joesboef werken een aantal vaste pedagogisch medewerksters. Zij hebben allemaal een opleiding gevolgd en een erkend diploma behaald. Daarnaast beschikken alle pedagogische medewerkers over een VOG. Er zijn een aantal medewerkers opgeleid tot BHV-ers en zij beschikken eveneens over een kinder-EHBO certificaat.

5.2 Stagiaires (BOL beroep opleidende leerweg)

Om ook toekomstige pedagogische medewerkers de kans te geven om ervaring op te doen binnen het kinderdagverblijf zullen er jaarlijks stagiaires op het kinderdagverblijf meedraaien. Stagiaires worden altijd boventallig ingezet en zullen werken onder begeleiding van de ervaren pedagogische medewerkers. Iedere stagiaire krijgt een pedagogische medewerkster toegewezen die de stagebegeleiding op zich neemt. Wekelijks zal er een gesprek plaatsvinden tussen stagiaire en de begeleidster.

5.3 Inzetbaarheid van pedagogische medewerkers in opleiding (BBL beroepsbegeleidende leerweg)

De BBL opleiding is een opleiding waarbij je één dag naar school gaat voor de theorie en dat je drie a vier dagen in het kinderdagverblijf werkzaam bent om alles in de praktijk te leren. Het verschil tussen de BOL opleiding en BBL opleiding is, is dat de BBL-er op een gegeven moment meer dingen zelfstandig mag uitvoeren en dat in het laatste jaar mag de BBL-er als tweede persoon op de groep staan in plaats van derde. De BBL-er staat dan niet meer boventallig op de groep, terwijl de BOL-er de hele stageperiode als boventallig staat ingepland. In het laatste jaar mag de BBL-er als tweede persoon op de groep staan I.P.V derde (naast de PM). De BBL-er staat dan niet meer boventallig op de groep, terwijl de BOL-er de hele stageperiode als boventallig staat ingepland.

Er is een plan gemaakt voor de inzetbaarheid van de BBL-ers. Dit plan is gemaakt in samenwerking met de praktijkbegeleider, de BBL-er en de schoolbegeleider, bestaande uit een checklijst “beroepsvaardigheden kinderopvang PW3”. Hierbij wordt tevens zoveel mogelijk rekening gehouden met de ervaring van de BBL-er.

- 1^e jaar van de 3-jarige opleiding; 50% inzetbaar;
- 2^e jaar van de 3-jarige opleiding; 70% inzetbaar;
- 3^e jaar van de 3-jarige opleiding; 100% inzetbaar.

5.4 Taken van stagiaires en vrijwilligers

Een stagiaire ondersteunt de gediplomeerde leidster met huishoudelijke werkzaamheden zoals fruit schillen en pureren (voor baby's). De stagiaire helpt ook bij de voorbereidingen en opruiming vóór en na het eten. Boodschappen halen behoort ook tot de taak van de stagiaires. Alle hand- en spandiensten worden door de stagiaires gedaan.

Vrijwilligers en ondersteuning

Op onze locatie werken we niet met vrijwilligers die formatief worden ingezet. Wel werken we met vrijwilligers als extra ondersteuning, zoals voorleesouder. Verder hebben we vrijwilligers die huishoudelijke taken uitvoeren. Deze worden ondersteund door de leidinggevende en/of pedagogisch medewerker.

5.5 Ondersteuning door volwassenen

Een pedagogisch medewerker kan op bepaalde dagen worden ondersteund door volwassenen. Deze persoon biedt ondersteuning bij het toezichthouden van de kinderen, het uitvoeren van activiteiten, het voorbereiden en toedienen van de maaltijden en het ondersteunen bij de huishoudelijke werkzaamheden, administratieve werkzaamheden en overige werkzaamheden waartoe deze persoon bevoegd is. Indien noodzakelijk wordt een beroepskracht vanuit een andere vestiging ingezet om ondersteuning te bieden.

5.6 Achterwacht

Indien er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is op het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerker-kind ratio niet wordt overschreden, zoals tijdens de drie-uursregeling het geval is, dan is een achterwachtregeling van toepassing. De regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwacht beschikbaar dient te zijn, die binnen 15 minuten op het opvangadres aanwezig kan zijn. Dit kunnen de volgende personen zijn:

- Medewerkers van de buitenschoolse opvang;
- Medewerkers van de andere vestiging;
- Directie en staf.

De contactgegevens zijn bekend bij de medewerkers en hangen op het kantoor.

5.7 Pedagogisch beleidsmedewerker

Onze kinderopvang heeft een beleidsmedewerker die twee belangrijke taken kent:

1. Ontwikkeling en invoering pedagogische beleid
2. Coachen van pedagogisch medewerkers

Ontwikkeling en borging van het pedagogisch beleid ligt bij de beleidsmedewerker. De leidinggevende en directie zijn eindverantwoordelijk over de inhoud van het pedagogisch beleid. De coaching van de pedagogisch medewerkers en een deel van de invoering van ons pedagogische beleid gebeurt door de pedagogisch beleidsmedewerker. Deze coacht op de locatie de pedagogisch medewerkers op pedagogisch handelen en het bereiken van pedagogische doelen. Onder medewerkers verstaan we de vaste pedagogisch medewerkers, de flexibele medewerkers en de uitzendkrachten die op regelmatige basis bij ons werken. Door samen te observeren en te reflecteren op de dagelijkse praktijk van de interactie met kinderen, krijgt elke medewerker de kans om zich te ontwikkelen op zijn/haar eigen unieke wijze en draagt zo bij aan het verbeteren van de kwaliteit van het pedagogisch handelen. Daarnaast levert de pedagogisch beleidsmedewerker input aan de leidinggevende en directie over het gevoerde beleid.

6 Werkwijze

6.1 Dagindeling

Dagindeling Peuters

Kinderdagverblijf Joesboef opent elke dag om 7.30 de deuren. De dag begint met de ouders die de kinderen komen brengen, doordat de dag begint met weinig kinderen en pedagogisch medewerkers is de hal een gezellige plek om de dag gezamenlijk te beginnen. Op deze manier is er ook gewenning aan andere pedagogisch medewerkers en kinderen. Met name voor de pedagogisch medewerkers geldt dat wij het zinvol achten dat ouders ook bekend zijn met de andere pedagogisch medewerkers op het dagverblijf, bijv. bij doorstromen van het kind naar een andere groep, of inval van een andere pedagogisch medewerker op de groep. Er is voldoende ruimte voor de kinderen om te fietsen, rennen, ballen, klimmen.

Vanaf 8.30-9.00 is er spelinloop met ouders.

Iets voor 9.00 uur gaan de kinderen samen met de pedagogisch medewerkers het speelgoed op de hal opruimen als dat klaar is gaan zij met hun eigen pedagogisch medewerkers naar de groepsruimte. We gaan eerst verschonen of als ze zindelijk zijn naar het toilet brengen. Daarna worden de handen gewassen. Om 9.10 gaan we met de kinderen aan tafel. De dag wordt begonnen met een kring. Dit wil zeggen dat er welkom wordt geheten, de kinderen worden gecontroleerd met de aanwezigheidslijst en daarna volgen een aantal wisselende activiteiten, zoals: interactief voorlezen, zingen, interactief gesprek, herhaling van activiteiten van gister, voorbereiden op de dag, aandacht voor taal- en rekenontwikkeling.

Om 09.40 uur eten we fruit (appel, banaan, peer of een ander fruitsoort) en drinken we thee. Elk kind krijgt zijn eigen bakje fruit en beker. In de praktijk is gebleken dat veel kinderen al van huis uit reeds een boterham hebben gegeten. Wij beginnen daarom met fruit en thee.

Na het fruit is het vanaf 10.10 tot 11.40 tijd voor de VVE-activiteiten. Joesboef doet sinds 2005 mee met het piramide project in samenwerking met enkele scholen in de directe omgeving om aansluiting zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het piramide project is bedoeld om zoveel mogelijk taalachterstanden weg te werken. De pedagogisch medewerkers hebben allemaal de opleiding van piramide gevolgd en volgen ook een piramide training om zo op de hoogte te blijven van de nieuwe ontwikkelingen rondom piramide dit zijn 6 sessies per jaar. Bij de activiteiten worden ook zoveel mogelijk rekening gehouden met de ontwikkeling van de kinderen (creativiteit, sociale ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling enz.). Dit zijn de VVE-activiteiten:

- Themahoeken: kinderen spelen zelfstandig in de hoeken (huishoek, bouwhoek, leeshoek en per thema een aantal hoeken)
- Voorlezen, zingen en aandacht voor taal- en rekenontwikkeling
- Tutor-programma: 1 op 1 activiteit of in kleine groepjes met de pedagogisch medewerkers, vanuit het gedifferentieerd aanbod per kind. Specifiek aandacht voor taal- en rekenontwikkeling
- Buiten spelen (de sociaal, emotionele en motorische vaardigheden krijgen aandacht, de pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in hun spel en observeren de spelontwikkeling). Bij slecht weer wordt gebruik gemaakt van groepsruimte en/of speelhal. Grote groepsactiviteit met creatieve expressie (wisselend, dans, muziek, knutsel, enz.).
- Kleine kringactiviteit (activiteit in kleine groepjes of individueel op basis van het thema door de VVE pedagogisch medewerkers), hierbij is er specifiek aandacht voor taal- en rekenontwikkeling.

Na de VVE-activiteiten is het tijd voor het verschoneren, naar het toilet, uitkleden en handen wassen. Daarna gaan zij om 12.00 aan tafel zitten om een broodje te eten. Wij eten één keer in de week een warme maaltijd op de dinsdag. Op de andere dagen eten de kinderen een boterham. De kinderen eten eerst een boterham met smeerkaas, kaas, sandwichspread of pindakaas, en mogen daarna kiezen uit een aantal zoete producten. De kinderen mogen maximaal 3 boterhammen. We proberen de kinderen inzicht te laten krijgen of ze na een boterham nog trek hebben in meer. Ze kunnen dan nog een halve of een hele boterham nemen, daarna eventueel nog meer. Bij het eten krijgen de kinderen een beker sap of yogi of water.

Voor kinderen die een dieet volgen zorgen wij na overleg met de ouders dat producten die zij wel mogen eten in huis zijn. Wij gaan uiterst zorgvuldig om met kinderen die een speciaal dieet hebben of een allergie waardoor bepaalde voedingsproducten niet gegeven mogen worden. Op de groep hangt dan duidelijk en briefje met de naam van het kind en de producten die hij/zij niet mag.

Na het eten om 12.30 gaan de kinderen naar het toilet of worden zij verschoont. De gezichten en handen van de kinderen worden gewassen. Alle kinderen krijgen een schoon washandje, zodat ze hun eigen gezicht en handen kunnen wassen als ze klaar zijn controleert de pedagogisch medewerkster of het schoon is. Deze washandjes gaan meteen in de was.

Na het verschoneren en gezicht en handen wassen gaan alle kinderen naar bed. Elk kind heeft in de slaapruijnte een eigen bedje. Bij het naar bed brengen houden de pedagogisch medewerkers rekening met de kinderen. Het ene kind gaat direct slapen terwijl het andere kind op zo'n moment wat meer aandacht nodig heeft. De kinderen die niet meer slapen blijven op de groep en mogen kiezen of zij vrij willen spelen of een activiteit aan tafel willen doen. In de slaapkamer is er altijd een pedagogisch medewerker aanwezig die slaapwacht houdt. In het begin zijn er twee pedagogisch medewerkers in de slaapkamer en zodra alle kinderen slapen blijft er 1 pedagogisch medewerker over in de slaapkamer.

Wanneer de kinderen om 14.30 uit bed worden gehaald gaan ze naar het toilet of worden ze verschoond en worden hun handen gewassen. De kinderen worden weer aangekleed.

De kinderen gaan om 15.00 samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel zitten. Er wordt dan water of sap gedronken (erge dorst na het slapen!) en cracker, soepstengel, vanille-yoghurt, poffertjes, pannenkoeken, appelmoes of rijstwafel gegeten.

Tegelijkertijd begint de volgende kring, terwijl de kinderen aan tafel zitten. De kring bestaat uit de volgende activiteiten: dagritme, wat gaan we vanmiddag doen, voorlezen, zingen, aandacht voor taal- en rekenontwikkeling en eventueel ook tijd voor verjaardagen, geboorte of afscheid.

Na het eten worden de tafels en stoelen schoongemaakt, terwijl de kinderen beginnen met de volgende VVE-activiteiten:

- Themahoeken: kinderen spelen zelfstandig in de hoeken (huishoek, bouwhoek, leeshoek en per thema een aantal hoeken). Specifiek aandacht voor taal- en rekenontwikkeling
- Voorlezen, zingen en aandacht voor taal- en rekenontwikkeling
- Tutor-programma: 1 op 1 activiteit of in kleine groepjes met de pedagogisch medewerkers, vanuit het gedifferentieerd aanbod per kind. Specifiek aandacht voor taal- en rekenontwikkeling (activiteit in kleine groepjes of individueel op basis van het thema door de VVE pedagogisch medewerkers), hierbij is er specifiek aandacht voor taal- en rekenontwikkeling.

Bij goed weer kunnen ze ook naar buiten om daar spelletjes te doen of op de schommel te schommelen of lekker even te gaan rennen. Tijdens het buiten spelen krijgen de sociaal emotionele en motorische vaardigheden aandacht. De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in hun spel en observeren de spelontwikkeling. Bij slecht weer wordt gebruik gemaakt van groepsruimte en/of speelhal. Ook is er tijd voor een grote groepsactiviteit met creatieve expressie (wisselend, dans, muziek, knutsel, enz.).

De dag wordt om 16.45 gezamenlijk afgesloten met het terugkijken naar de dag, onder het genot van water of sap. De kinderen gaan om 17.00 uur naar de centrale hal, er wordt dan nog gezamenlijk met de andere kinderen uit andere groepen vrij gespeeld. Deze kinderen worden vanuit de centrale hal opgehaald.

Dagindeling dreumesen/Goudvisjes

Kinderdagverblijf Joesboef opent elke dag om 7.30 de deuren. De dag begint met de ouders die de kinderen komen brengen, doordat de dag begint met weinig kinderen en pedagogisch medewerkers is de hal een gezellige plek om de dag gezamenlijk te beginnen. Op deze manier is er ook gewenning aan andere pedagogisch medewerkers en kinderen. Met name voor de pedagogisch medewerkers geldt dat wij het zinvol achten dat ouders ook bekend zijn met de andere pedagogisch medewerkers op het dagverblijf, bijv. bij doorstromen van het kind naar een andere groep, of inval van een andere pedagogisch medewerker op de groep. Er is voldoende ruimte voor de kinderen om te fietsen, rennen, ballen, klimmen.

Om 9.00 uur gaan de kinderen samen met de pedagogisch medewerkers het speelgoed op de hal opruimen als dat klaar is gaan zij met hun eigen pedagogisch medewerkers naar de groepsruimte. We gaan eerst met de kinderen aan tafel, om een moment van rust te creëren. Er wordt vaak begonnen met het maken van een puzzel, clippe of een boekje.

Om 9.30 uur eten we fruit (appel, banaan, peer of een ander fruitsoort) en drinken we thee. Elk kind krijgt zijn eigen bakje fruit en beker. In de praktijk is gebleken dat veel kinderen al van huis uit reeds een boterham hebben gegeten. Wij beginnen daarom met fruit en thee.

Om 10.00-10.10 verschonen wij de kinderen of gaan zij naar het toilet.

Vanaf 10.10-10.30 is het tijd voor piramide activiteiten, zoals lezen, knutselen, etc. Na de piramide activiteiten kunnen de kinderen een vrij spelen in de groep, hal of buiten tot 11.00. Joesboef doet sinds 2005 mee met het piramide project in samenwerking met enkele scholen in de directe omgeving om aansluiting zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het piramide project is bedoeld om zoveel mogelijk taalachterstanden weg te werken. De pedagogisch medewerkers hebben allemaal de opleiding van piramide gevolgd en volgen ook een piramide training om zo op de hoogte te blijven van de nieuwe ontwikkelingen rondom piramide dit zijn 6 sessies per jaar.

Bij de activiteiten worden ook zoveel mogelijk rekening gehouden met de ontwikkeling van de kinderen (creativiteit, sociale ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling enz.). Na dat de kinderen lekker gespeeld hebben is het tijd voor het verschoneren en naar het toilet gaan daarna gaan zij aan tafel zitten om een broodje te gaan eten.

Om 11.00 tot 11.30 gaan we brood eten of warm eten. Wij eten één keer in de week een warme maaltijd op de dinsdag. Op de andere dagen eten de kinderen een boterham. De kinderen eten eerst een boterham met smeerkaas, kaas, sandwichspread of pindakaas, en mogen daarna kiezen uit een aantal zoete producten. De kinderen mogen maximaal 3 boterhammen.

We proberen de kinderen inzicht te laten krijgen of ze na een boterham nog trek hebben in meer. Ze kunnen dan nog een halve of een hele boterham nemen, daarna eventueel nog meer. Bij het eten krijgen de kinderen een beker sap of melk.

Voor kinderen die een dieet volgen zorgen wij na overleg met de ouders dat producten die zij wel mogen eten in huis zijn. Wij gaan uiterst zorgvuldig om met kinderen die een speciaal dieet hebben of een allergie waardoor bepaalde voedingsproducten niet gegeven mogen worden. Op de groep hangt dan duidelijk en briefje met de naam van het kind en de producten die hij/zij niet mag.

Na het eten om 11.30 gaan de kinderen naar het toilet of worden zij verschoont. De gezichten en handen van de kinderen worden gewassen. Alle kinderen krijgen een eigen washandje de kinderen, zodat ze hun eigen gezicht en handen kunnen wassen als ze klaar zijn controleert de pedagogisch medewerkster of het schoon is. Bij het wassen met een washandje wordt voor elk kind een schoon washandje gebruikt.

Na het verschoneren en gezicht wassen gaan alle kinderen naar bed om 12.00. Elk kind heeft in de slaapruijnte een eigen bedje. Bij het naar bed brengen houden de pedagogisch medewerkers rekening met de kinderen. Het ene kind gaat direct slapen terwijl het andere kind op zo'n moment wat meer aandacht nodig heeft. De kinderen die niet meer slapen blijven op de groep en mogen kiezen of zij vrij willen spelen of een activiteit aan tafel willen doen. De dreumesen slapen met een slaapzakje aan. In de slaapkamer is er altijd een pedagogisch medewerker aanwezig die slaapwacht houdt. In het begin zijn er twee pedagogisch medewerkers in de slaapkamer en zodra alle kinderen slapen blijft er 1 pedagogisch medewerker over in de slaapkamer.

Wanneer de kinderen uit bed worden gehaald om 14.30 gaan ze naar het toilet of worden ze verschoond. De kinderen gaan samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel zitten om 15.00. Er wordt dan water of limonade gedronken (erge dorst na het slapen!) en cracker, soepstengel, vanilleyoghurt, poffertjes, pannenkoeken, appelmoes of rijstwafel gegeten.

Na het eten worden de tafels en stoelen schoongemaakt, terwijl de kinderen gaan beginnen met een piramide activiteit. Om 15.45-16.15 spelen de kinderen op de groep of buiten. Bij goed weer kunnen ze ook naar buiten om daar spelletjes te doen of op de schommel te schommelen of lekker even te gaan rennen.

Waarna we de kinderen om 16.15 tot 16.30 verschoneren of naar het toilet laten gaan.

De nog aanwezige kinderen gaan om 16.30 tot 18.15 naar de centrale hal, er wordt dan nog gezamenlijk met de andere kinderen uit andere groepen vrij gespeeld. Deze kinderen worden vanuit de centrale hal opgehaald.

Dagindeling babygroep

Specifieke opmerking ten aanzien van de babygroep: Op de babygroep zal het dagritme in overleg met de ouders worden vastgesteld. We zorgen ervoor dat de kinderen het vertrouwde thuisritme ook op het kinderdagverblijf kunnen volgen. Tijdens een intakegesprek (voorafgaand aan de opvang) wordt uitgebreid met de ouders gesproken over het thuis ritme. Door middel van een mondelinge en schriftelijke (voedingslijst op de groep) overdracht zal met de ouders het eetschema bijgehouden worden.

Vanaf 7.30 uur kunnen de baby's worden gebracht. Er wordt dan altijd gevraagd aan de ouder/verzorger wanneer de laatste fles is gegeven en of de nacht rustig of rumoerig is geweest. Als een baby moeilijk afscheid kan nemen, wordt er tijd genomen om te troosten en af te leiden.

Om 8.00 uur gaan de baby's naar de babygroep en worden ze neergezet op het box kleed of in bedjes. Een half uurtje later begint het eerste verschoneren. Er wordt altijd voldoende tijd voor genomen, er wordt met de baby gepraat, oogcontact gemaakt en kiekeboe spelletjes gedaan.

De kinderen van de babygroep worden vijf keer per dag verschoond. Eten en de fles geven gaat aan de hand van het individuele schema van het kind. Het eet- en slaapschema wordt altijd met de ouders/verzorgers besproken, zeker als het kind door gedrag aangeeft dat er verandering in kan komen, bijvoorbeeld door langer wakker te zijn. Alle baby's hebben een eigen bedje en ze slapen zoveel mogelijk in het bovenste bedje.

Gedurende de dag gaan de baby's zeker een keer naar buiten, als de weersomstandigheden dat toelaten, natuurlijk. In de groepsruimte wordt 's morgens rustige muziek gedraaid en er worden liedjes gezongen. Naarmate de baby's wat ouder worden, kunnen ze langzamerhand meedoen aan het dagritme, dat ook in de andere groepen wordt gehanteerd. Zo leren ze als ze langer wakker zijn en beginnen te kruipen de ruimte verkennen, speelgoed ontdekken en samen spelen.

Als de baby wordt gehaald door de ouder/verzorger wordt altijd verteld hoe het eten en drinken en slapen is gegaan en of er vorderingen zijn in de ontwikkeling: lachen, brabbelen, omdraaien e.d. Aan het eind van de dag hebben de pedagogisch medewerksters in elke groep in het kinderdagverblijf opgeschreven welke kinderen binnen zijn geweest, hoe laat ze zijn gebracht en later weer opgehaald en door wie.

Omdat het gebruik van dekbedjes met oog op de kans op verstikking (wiegendood) nogal omstrede is, hebben wij ervoor gekozen de baby's in een slaapzakje te laten slapen. Wij gebruiken ook geen bedzeiltjes om de kans op verstikking tot een minimum te beperken.

De kinderen worden tijdens het slapen regelmatig gecontroleerd, altijd om de 10 minuten.

Omdat bij wiegendood ook buikslapen als mogelijke risicofactor wordt benoemd, vragen wij aan ouders die specifiek wensen dat hun kind op de buik slaapt, om schriftelijke toestemming hiervoor.

Babyplusgroep

Vanaf 7.30 uur kunnen de baby's worden gebracht. Er wordt dan altijd gevraagd aan de ouder/verzorger wanneer de laatste fles is gegeven en of de nacht rustig of rumoerig is geweest. Om 9.30 Als een baby moeilijk afscheid kan nemen, wordt er tijd genomen om te troosten en af te leiden. De dagindeling van de babyplusgroep heeft veel gelijkenissen met de dagindelingen van de babygroep en van de dreumesen.

Om 9.00 uur gaan de baby's naar de babyplusgroep en mogen zij vrij spelen op de groep. Van 9.15 tot 9.30 mogen wordt er opgeruimd en gaan de baby's aan tafel.

Om 9.30 uur eten we fruit (appel, banaan, peer of een ander fruitsoort) en drinken we water. Elk kind krijgt zijn eigen bakje fruit en beker. In de praktijk is gebleken dat veel kinderen al van huis uit reeds een boterham hebben gegeten. Wij beginnen daarom met fruit en water. Na het fruit worden de baby's verschoond.

Na het verschoneren is het tijd voor de activiteiten. We beginnen eerst met VVE/piramideactiviteiten van ongeveer 15 minuten. Joesboef doet sinds 2005 mee met het piramide project in samenwerking met enkele scholen in de

directe omgeving om aansluiting zo soepel mogelijk te laten verlopen. Het piramide project is bedoeld om zoveel mogelijk taalachterstanden weg te werken. De pedagogisch medewerkers hebben allemaal de opleiding van piramide gevolgd en volgen ook een piramide training om zo op de hoogte te blijven van de nieuwe ontwikkelingen rondom piramide dit zijn 6 sessies per jaar. Bij de activiteiten worden ook zoveel mogelijk rekening gehouden met de ontwikkeling van de kinderen (creativiteit, sociale ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling enz.).

Na de piramideactiviteiten is er een half uur tijd voor bijvoorbeeld buiten spelen, andere activiteiten of vrij spelen.

Na dat de baby's lekker gespeeld hebben is het tijd om aan tafel te gaan en een broodmaaltijd of een warme maaltijd te eten. Wij eten één keer in de week een warme maaltijd op de dinsdag. Op de andere dagen eten de kinderen een boterham. De baby's eten eerst een boterham met smeerkaas, kaas, sandwichspread of pinda's, en mogen daarna kiezen uit een aantal zoete producten. De baby's mogen maximaal 3 boterhammen. We proberen de kinderen inzicht te laten krijgen of ze na een boterham nog trek hebben in meer. Ze kunnen dan nog een halve of een hele boterham nemen, daarna eventueel nog meer. Bij het eten krijgen de kinderen diksap. Voor baby's die een dieet volgen zorgen wij na overleg met de ouders dat producten die zij wel mogen eten in huis zijn. Wij gaan uiterst zorgvuldig om met baby's die een speciaal dieet hebben of een allergie waardoor bepaalde voedingsproducten niet gegeven mogen worden. Op de groep hangt dan duidelijk en briefje met de naam van het kind en de producten die hij/zij niet mag.

Na het eten worden de baby's verschoont. De gezichten en handen van de baby's worden gewassen. Alle baby's krijgen een eigen washandje, zodat ze hun eigen gezicht en handen kunnen wassen als ze klaar zijn controleert de pedagogisch medewerkster of het schoon is. Bij het wassen met een washandje wordt voor elk kind een schoon washandje gebruikt.

Na het verschoonen en gezicht wassen gaan alle baby's naar bed. Elke baby heeft in de slaapruijme een eigen bedje. Bij het naar bed brengen houden de pedagogisch medewerkers rekening met de kinderen. Het ene kind gaat direct slapen terwijl het andere kind op zo'n moment wat meer aandacht nodig heeft. De baby's slapen met een slaapzakje aan. In de slaapkamer is er altijd een pedagogisch medewerker aanwezig die slaapwacht houdt. In het begin zijn er twee pedagogisch medewerkers in de slaapkamer en zodra alle kinderen slapen blijft er 1 pedagogisch medewerker over in de slaapkamer.

Wanneer de kinderen uit bed worden gehaald gaan ze naar het toilet of worden ze verschoont.

De kinderen gaan samen met de pedagogisch medewerkers aan tafel zitten. Er wordt dan water gedronken (erge dorst na het slapen!) en yoghurt, poffertjes, pannenkoeken, appelmoes, crackers of rijstwafel gegeten.

Na het eten worden de tafels en stoelen schoongemaakt, terwijl de kinderen vrij mogen spelen. Bij goed weer kunnen ze ook naar buiten om daar spelletjes te doen of op de schommel te schommelen of lekker even te gaan rennen.

Na het spelen worden de baby's verschoont. De gezichten en handen van de baby's worden gewassen. Alle baby's krijgen een eigen washandje, zodat ze hun eigen gezicht en handen kunnen wassen als ze klaar zijn controleert de pedagogisch medewerkster of het schoon is. Bij het wassen met een washandje wordt voor elk kind een schoon washandje gebruikt.

De dag wordt om 16.30 gezamenlijke afgesloten met het terugkijken naar de dag, onder het genot van een soepstengel en water. De kinderen gaan om 16.45 uur naar de centrale hal, er wordt dan nog gezamenlijk met de andere kinderen uit andere groepen vrij gespeeld. Deze kinderen worden vanuit de centrale hal opgehaald. Met deze dagindeling komt een afwisseling van rustige en drukke momenten tot uiting.

De kinderen van de babyplus groep (van 1.5 tot 2 jaar oud) gaan ook op de donderdagochtend onder begeleiding vrij spelen in de hal. De babyruimtes zijn voor deze leeftijdscategorie te klein om zich aldaar voldoende vrij te bewegen. Juist op deze leeftijd is de ontwikkeling van de grove motoriek zo essentieel (kruipen, lopen, rennen, klimmen, fietsen).

6.2 Kenmerkende werkwijze van de verschillende groepen

Babygroep Dolfijntjes

De babygroep bestaat uit 9 kinderen per dag in de leeftijd van 0 tot 1,5 jaar.

Op de groep staan twee vaste medewerkers, waardoor de kinderen steeds bekende gezichten zien. Dit zorgt dat er structuur, vertrouwen en veiligheid aanwezig is op de groep.

Er wordt gewerkt volgens een dagritme, dat zoveel mogelijk aansluit aan het dagritme van thuis. Dit met oog op de slaaptijden en voedingen. Hier worden dus duidelijke afspraken over gemaakt met de ouders.

Op de groep bij de dolfijntjes ligt een voedingslijst daar schrijven de pedagogisch medewerkers op hoe laat een baby heeft gegeten, hoe lang het heeft geslapen, of het gepoept heeft en of er nog bijzonderheden zijn.

Babyplus groep Pinguïns

De babyplus groep bestaat uit 10 kinderen per dag in de leeftijd van 1 tot 2 jaar. Op de groep staan twee vaste medewerkers, waardoor de kinderen steeds bekende gezichten zien. Dit zorgt dat er structuur, vertrouwen en veiligheid aanwezig is op de groep. De babyplus groep is uitdagend ingericht voor de kinderen. Hier zijn al echte hoeken te vinden waar fantasie de vrije loop kan gaan. De babyplus groep heeft een vast dagritme. Dit geeft duidelijkheid aan de kinderen, zodat ze weten wat en wanneer iets komen gaat.

Dreumesgroep Goudvisjes

De dreumesgroep bestaat uit 11 kinderen per dag in de leeftijd van 1,5 tot 2,5 jaar. Op de groep staan twee vaste medewerkers, waardoor de kinderen steeds bekende gezichten zien. Dit zorgt dat er structuur, vertrouwen en veiligheid aanwezig is op de groep. De dreumesgroep is uitdagend ingericht voor de kinderen. Hier zijn al echte hoeken te vinden waar fantasie de vrije loop kan gaan. De dreumes groep heeft een vast dagritme. Dit geeft duidelijkheid aan de kinderen, zodat ze weten wat en wanneer iets komen gaat. Bij de dreumesgroep kan er al een start worden gemaakt met zindelijkheidstraining de kinderen worden dan tijdens de verschoonronde naar de wc gebracht.

Peutergroepen Ijsbeertjes en Zeepaardjes

De peutergroepen bestaan uit 14 kinderen per dag in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

Op de groepen staan twee vaste pedagogische medewerkers. De kinderen hechten zich aan mensen die voor hen vertrouwd zijn. Op deze manier kunnen de peuters een echte band opbouwen met de "juf". De peutergroepen hebben een vast dagritme. Dit geeft duidelijkheid aan de kinderen, zodat ze weten wat en wanneer iets komen gaat. Als kinderen van de dreumes groep over gaan naar de peutergroepen zijn ze soms al bezig met zindelijkheidstraining. Als dit nog niet het geval is wordt er gestart met zindelijkheidstraining. Alle kinderen zullen dagelijks op dezelfde tijden naar het toilet gaan.

6.3 Spelactiviteiten (buiten de stamgroep)

Wij bieden kinderen activiteiten (ook buiten de stamgroep), die aansluiten bij hun behoeften en mogelijkheden. Activiteiten die kinderen meer mogelijkheden bieden voor eigen initiatief, en zorgen dat kinderen zichzelf kunnen en mogen zijn. Er is aandacht voor:

Vrij spel

De kinderen spelen zowel in de centrale speelhal als in de eigen groepen;

Bij het totale vrij spel kunnen de kinderen zelf kiezen. Het kind leert om zelf bezig te zijn. Hierbij heeft de pedagogisch medewerker geen inbreng, terwijl de veiligheid van de kinderen goed in de gaten wordt gehouden. Bij het begeleide vrij spel ondersteunt de pedagogisch medewerker waar nodig verschillende activiteiten van het kind.

Gezamenlijk spelen

De pedagogisch medewerker is met meerdere kinderen bezig met een spel. Hierdoor leren de kinderen ook van elkaar. De kinderen worden, afhankelijk van hun ontwikkelingsfase gestimuleerd om mee te doen. De leidster zorgt voor voldoende afwisseling en variatie (rustig en actief);

Individueel spel

Op verzorgingsmomenten (verschonen of verkleden) of tussendoor, wanneer de pedagogisch medewerker individueel bezig is met een kind, worden er verschillende spelletjes met of zonder speelgoed gedaan;

Buiten spelen

De kinderen kunnen een frisse neus halen, lekker uitwaaien en rennen. Kinderdagverblijf Joesboef heeft een eigen buitenspeelplaats om te kunnen buitenspelen. De kinderen gaan minimaal twee keer per week naar buiten.

Uitstapjes met de kinderen

Het doel hiervan is om kinderen in aanraking te laten komen met de buitenwereld, hun kennis te verbreden, bijvoorbeeld. Een veel grotere terrein om te voetballen. Het is ook de bedoeling om een frisse neus te halen en de dag te doorbreken.

6.4 Feestelijke activiteiten

Verjaardagen

Een verjaardag wordt natuurlijk bij kinderdagverblijf Joesboef gevierd! Voor de jarigen wordt er een mooie muts gemaakt, zodat iedereen kan zien wie er jarig is. De ouders mogen aanwezig zijn bij de viering van de verjaardag.

Traktatie

Wanneer een kind jarig is, een broertje of zusje heeft gekregen of een andere reden tot "feest" heeft, mag er bij kinderdagverblijf Joesboef getrakteerd worden. Kinderdagverblijf Joesboef vraagt de ouders rekening te houden met de leeftijd van kinderen, en ervoor te zorgen dat de traktatie die de kinderen uitdelen veilig, verantwoord en gezond is.

Afscheid

Wanneer een kind afscheid neemt van de groep of het kinderdagverblijf, wordt dit gevierd op de groep. Een kind wat naar de basisschool gaat zal samen met de vierde verjaardag ook het afscheid vieren. Natuurlijk mogen kinderen ook bij een afscheid altijd trakteren.

Feestdagen

Bij kinderdagverblijf Joesboef worden verschillende feesten gevierd zoals: Sinterklaas, Kerst, Pasen en een zomerfeest. Omdat er binnen kinderdagverblijf Joesboef kinderen uit zoveel culturen komen, is het onze bedoeling om ook aandacht te besteden aan feesten uit andere landen/culturen.

6.5 Het vier-ogen en orenprincipe

Joesboef hanteert het 4-ogen en oren principe. Dit betekent dat er altijd minimaal 2 volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten houden op kinderen op een kinderdagverblijf. Een pedagogisch medewerker is in principe niet alleen met één of meer kinderen binnen of buiten, zonder dat iemand hem/haar kan zien en/of horen. Dit in navolging van de commissie Gunning.

Kinderdagverblijf Joesboef is zodanig gebouwd dat er goed zicht is op de eigen groep, de buurgroep, slaapruidtes en toiletruimte. De (groeps)ruimtes zijn transparant met veel glas, de deur tussen de Dolfijntjes en Pinguïns staat tijdens de pauze tijden altijd open. Bij de peutergroepen staat de deur van de toiletruimte altijd open (de

toilet ruimte verbindt de beide peutergroepen aan elkaar). De babygroep heeft een babyfoon in de babyslaapkamer.

Tevens hebben wij de zogenoemde slaapwacht in de slaapkamer. Tijdens het slapen in de slaapkamer van de Pinguïns/Goudvisjes is er altijd één pedagogisch medewerker in de slaapkamer die toezicht houdt op de kinderen en er is tevens een babyfoon in de slaapkamer. In de slaapkamer van de Ijsbeertje/Zeepaardje houden er twee pedagogisch medewerkers toezicht. Wij hebben ook een stagiaire op de groep. Op het kinderdagverblijf wordt er gewerkt volgens het open deuren beleid, waarbij de van de groepsruimtes letterlijk en figuurlijk openstaan gedurende een groot deel van de dag.

Het 4 –ogen principe gedurende de dag

- **Transparantie**
De ruimtes op het kinderdagverblijf zijn transparant met veel glas. Wij zorgen ervoor dat het glas transparant blijft door het niet vol te plakken met allerlei werkjes of mededelingen. De deuren staan altijd open tijdens pauzetijden.
- **Personeelsbezetting**
Op het kinderdagverblijf zijn er altijd veel medewerkers aanwezig, zo is er een schoonmaker, leidinggevende, maar ook de inzet van stagiaires vergroot de aanwezigheid van ogen en oren op het kinderdagverblijf.
- **Specifieke situaties**
Hieronder worden situaties beschreven waarin het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met de kinderen en hoe wij hiermee omgaan met inachtneming van het 4 –ogen en oren principe.

Breng, haal en pauze momenten tijdens de 3-uursregeling

3 uur per dag alleen staan bij brengen en halen en pauzetijden is bij regelgeving geregeld. In de praktijk worden de kinderen van verschillende groepen enige tijd samen in de centrale hal opgevangen door de pedagogische medewerkers in de ochtend en aan het einde van de dag. Tijdens de pauze tijden is de tussendeur van de groep van de Pinguïns en Dolfijntje open en de deur naar de hal van de Goudvisjes staat open. Bij de Ijsbeertjes en Zeepaardjes staat de deur van de toilet ruimte open die de groepen aan elkaar verbindt. Alle groepen hebben transparante deuren en ramen zowel naar de gang/hal als naar buiten (dus niet teveel beplakt met posters, raamschildering of berichten voor ouders).

Het onvoorspelbare karakter van de hal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

Slaapmomenten van de kinderen

Slaapruijnte: De slaapkamers zijn aangrenzend aan de groepsruimte. Wanneer een medewerker de slaapkamer ingaat, blijft de deur op een kiertje open. Bij de Dolfijntjes wordt er gebruik gemaakt van een babyfoon in de slaapkamer. In de slaapkamer van de Pinguïns/Goudvisje zit een zogeheten slaapwacht en wordt er gebruik gemaakt van een babyfoon en bij de Ijsbeertjes/Zeepaardjes zijn er twee zogeheten slaapwachten in de slaapkamer. Er kan via een raampje in de deur altijd in de slaapkamer gekeken worden.

Opblijf kinderen: Als de kinderen alleen in de groep zijn met één pedagogisch medewerker staan de deuren tussen de beide groepen open of de kinderen spelen in de hal onder toezicht van de pedagogisch medewerksters. Er staan vaak ook stagiaires extra op de groep en doordat de groepen transparant zijn is er voldoende zicht op de groepen.

Toezicht bij het buiten spelen

Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Het buitenspelen geschiedt op de speelplaats die aan het kinderdagverblijf zit en doordat het kinderdagverblijf veel ramen heeft die uitkomen op de speelplaats kunnen andere pedagogisch medewerkers meekijken met de kinderen die buiten zijn en daarnaast kunnen de omliggende flats en langs lopende mensen op de speelplaats kijken. De zichtbaarheid voor de buurt/omgeving moet zo min mogelijk belemmerd worden. Van de omwonenden

verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen de pedagogisch medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is, zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand ze kan opmerken. Tijdens het buiten spelen wordt het beroepskracht kind ratio gehandhaafd.

Uitstapjes

Wij hanteren hierbij het protocol buiten spelen.

6.6 Incidenteel en structureel afnemen van een extra dagdeel

Indien gewenst, kunnen ouders gebruik maken van extra dagdelen naast de reguliere afgesproken dagen. In ons kinderdagverblijf hebben wij alleen horizontale groepen. Indien ouders een extra dag(deel) willen afnemen, dan plaatsen wij de kinderen in eerste instantie in de eigen stamgroep. Hierbij kijken wij eerst of de beroepskracht-kind-ratio niet wordt overschreden. Mocht er geen plaats meer zijn in de eigen stamgroep, dan zullen wij zoveel mogelijk het kind plaatsen in een groep waar het kind de pedagogisch medewerkster al kent. Opnieuw zullen wij beoordelen of de beroepskracht-kind-ratio niet wordt overschreden.

7 Wenbeleid

7.1 Wennen nieuwe kinderen

Bij plaatsing van een nieuw kind wordt samen met de ouders een wenschema doorgesproken. Het wennen op het kinderdagverblijf wordt geleidelijk opgebouwd.

De eerste dag komt het kind samen met de vader of moeder op de groep wennen.

De volgende dag blijft de vader of moeder een uurtje op de groep, en neemt dan afscheid, maar blijft wel aanwezig in het pand. Het kind blijft dan ca. twee uur alleen op de groep.

Op de derde dag blijft de ouder eventjes op de groep en wij vragen de ouders dan afscheid te nemen. Wij vragen de ouders op dit moment wel telefonisch bereikbaar te zijn en in de buurt te blijven.

Op de vierde dag wordt het kind door de ouder gebracht en neemt de ouder direct afscheid. Het kind blijft 4 uurtjes alleen op de groep.

Afhankelijk van hoe het elke dag verlopen is zal voor de volgende dag afgesproken worden hoe lang het kind zal blijven en hoe lang het kind alleen zal blijven zonder ouder. We streven ernaar om in tijd van een week op te bouwen tot een halve dag verblijf op het kinderdagverblijf, soms komt het voor dat het wennen moeizaam verloopt, dan zal het wennen nog iets langer moeten duren. Naast het wennen voor het kind vinden wij het ook belangrijk aandacht te besteden aan het wennen voor de ouders, er zal met name in de wenperiode veelal aandacht besteed worden aan overdracht.

Voor het wennen geldt dat dit kan voor maximaal twee keer boventallig op de stamgroep, voor de duur van maximaal één dagdeel per keer. Afspraken over het wennen worden gemaakt met ouders en vastgelegd. Wanneer het wennen plaatsvindt nadat het contract is ingegaan, moet voldaan zijn aan de PKR op groepsniveau.

WENSHEMA 1e WEEK (bij 5 dagen opvang)

Datum/tijdstip	Wat gaat er gebeuren?
Eerste dag	9.00 uur tot 12.00 uur. Wennen met ouder erbij
Tweede dag	9.00 uur tot 12.00 uur. Wennen met ouder slechts een uur (ouder blijft in het pand)
Derde dag	9.00 uur tot 12.00 uur. Wennen eventjes met ouder (ouder gaat naar buiten, maar blijft bereikbaar en in de buurt)
Vierde dag	9.00 uur tot 13.00 uur. Wennen zonder ouder

Vijfde dag	Kind en ouder komen niet
------------	--------------------------

WENSHEMA 2^e WEEK (bij 5 dagen opvang)

Datum/tijdstip	Wat gaat er gebeuren?
Eerste dag	9.00 uur tot 13.00 uur. Wennen zonder ouder
Tweede dag	9.00 uur tot 15.00 uur. Wennen zonder ouder
Derde dag	9.00 uur tot 16.00 uur. Wennen zonder ouder
Vierde dag	9.00 uur tot 17.00 uur. Wennen zonder ouder
Vijfde dag	9.00 uur tot 17.00 uur. Wennen zonder ouder

7.2 Doorstromen naar nieuwe groepen

Als kinderen ouder worden stromen zij door naar een volgende stamgroep. Voordat de kinderen doorstromen wordt dit eerst besproken met de ouders. De ouders worden hierbij betrokken en geïnformeerd. Ouders kunnen/mogen ook hun mening hierover geven. Bij het doorstromen gaan de kinderen eerst een paar ochtendjes wennen op de nieuwe groep.

WENSHEMA DOORSTROMING

Weken	Dagen
Eerste week	Halve dagen
Tweede week	Hele dagen

8 Voor- en vroegschoolse educatie

8.1 Piramide methode

Voorschoolse educatie wordt verstrekt van 9.30 tot 12.30 en van 14.30 tot 16.30, wat neerkomt op minimaal 5 uur per dag. De voorschoolse educatie vindt alle weken dat het kindcentrum is geopend plaats, dus ook in de schoolvakanties.

In ons kinderdagverblijf werken wij met de Piramide methode. Een methode voor Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE) en bedoelt om de ontwikkeling van kinderen al op jonge leeftijd zo te stimuleren dat hun kansen op een goede schoolloopbaan worden vergroot. Anders gezegd, Piramide is een methode om te voorkomen dat kinderen in hun ontwikkeling vastlopen.

Piramide van Cito is het meest gebruikte VVE-programma. De methode Piramide heeft een doorlopende ontwikkelingslijn van de peuterspeelzaal tot en met groep 2 van de basisschool, en voldoet aan de kwaliteitskenmerken voor programma's voor jonge kinderen zoals geformuleerd door de National Research Council van de Verenigde Staten. Zowel Nederlandse als buitenlandse onderzoeken tonen de positieve effecten ervan aan op de ontwikkeling van kinderen.

De activiteiten in Piramide zijn nauw verbonden aan de leef- en belevingswereld van de kinderen. Vanuit de vertrouwde wereld worden kinderen nieuwsgierig gemaakt om nieuwe werelden te ontdekken. Ze worden gestimuleerd om actief te leren.

De Piramide methode is een totaalpakket dat uit drie componenten bestaat:

- Een spelprogramma waarin kinderen zelf keuzes kunnen maken;
- Een projectprogramma waarin de kinderen samen met de pedagogisch medewerker/leerkracht een onderwerp zoeken;
- Een tutorprogramma gekoppeld aan de projecten waarin kinderen, die dat nodig hebben, per groepje of individueel extra worden gestimuleerd.

In verschillende onderzoeken is aangetoond dat de Piramide-methode effectief is: kinderen die instromen met een achterstand in de ontwikkeling lopen hun achterstand in, zonder dat dit ten koste gaat van de kinderen die geen achterstand hebben.

Om de ontwikkeling van een kind te volgen is het belangrijk goed te observeren. Wat voor gedrag vertoont het kind? Welke resultaten leveren het spelen en leren op? Piramide biedt twee manieren om te evalueren: authentiek en systematisch. Authentieke evaluatie is gericht op wat ieder kind vanuit zichzelf kan en doet. Bij systematische evaluatie wordt op een bepaald moment het gedrag en de vooruitgang van ieder kind getoetst. Daarbij wordt geadviseerd om gebruik te maken van observatielijsten of een kind volgsysteem zoals het volgsysteem van Cito. Zo wordt tijdig ontdekt of kinderen extra hulp nodig hebben en waar bij sturing nodig is. De pedagogisch medewerkers bij kinderdagverblijf Joesboef die volgens de Piramide methode werken zijn allemaal gecertificeerd. Meer weten over de Piramide methode en over de materialen waarmee gewerkt wordt, bezoek dan de website www.citogroep.nl.

8.2 Ouderbetrokkenheid bij VVE

Niet alleen de pedagogisch medewerkers maar ook de ouders maken deel uit van de VVE. Dit is van belang, omdat ouders veel betekenen voor de ontwikkeling van hun kinderen. Ouders krijgen het advies om thuis ook voor te lezen. Pedagogisch medewerkers en ouders werken samen, hierbij is een goede communicatie van belang. Ouders worden betrokken bij de VVE. De betrokkenheid van de ouders omvat de relatie tussen de opvang van het kind en de ouders in de breedste zin van het woord.

Om de ouders een beter beeld te geven van de VVE-programma's worden er ouderbijeenkomsten georganiseerd. Het doel van deze ouderbijeenkomsten is om de ouder-kind interactie thuis te stimuleren en zo het effect van VVE te vergroten. Maar ook om ouders te ondersteunen. De ouders worden ook middels nieuwsbrieven geïnformeerd over de verschillende thema's. Twee keer per jaar hebben wij met alle ouders een 10-minuten gesprek. Hierbij worden de ouders ook geïnformeerd over de thema's van piramide. Verder worden de ouders bij elk nieuw te behandelen thema (totaal 12 thema's per jaar) geïnformeerd over de thema's.

8.3 Kindvolgsysteem KIJK!

Op ons kinderdagverblijf wordt de ontwikkeling van de kinderen gevolgd, door middel van het kindvolgsysteem KIJK!. Kijk! is een observatie instrument waarmee het ontwikkelingsverloop van jonge kinderen op diverse ontwikkelingsgebieden over langere tijd kan worden geobserveerd en geregistreerd. Het doel van Kijk! is om de totale ontwikkeling van jonge kinderen over langere tijd in beeld kunnen brengen en een daarop afgestemd activiteiten aanbod kunnen realiseren. De pedagogisch medewerkers hebben zicht op de ontwikkeling van het kind. Op basis van de observaties van bepaalde ontwikkelingsgebieden, wordt het niveau van het kind bepaald en kan er vervolgens een passend aanbod worden verstrekt. De ontwikkelingsgebieden van KIJK! zullen samen met de SLO doelen en de ontwikkelingsgebieden van Piramide in een overzicht worden gepresenteerd.

Wekelijks observeert de pedagogisch medewerker een ontwikkelingsgebied bij het kind. Hierdoor komen alle ontwikkelingsgebieden twee keer per half jaar aan bod (met uitzondering van betrokkenheid en basiskenmerken, deze worden om de week bijgehouden voor het kind). De pedagogisch medewerker vult twee keer per jaar de

registratie in. De registratie is een momentopname waarbij de pedagogisch medewerker aangeeft in welke fase van de ontwikkeling zich bevindt. Dit doet de pedagogisch medewerker door de observaties na te lopen en te overleggen met de collega.

Deze resultaten worden besproken in een voortgangsgesprek met de ouder(s). Vervolgens wordt er in KIJK! een groepsplan opgesteld. In het groepsplan staan de doelen per groep en per kind. Eveneens wordt in het groepsplan een voorzet gegeven voor het beredenerend aanbod. Bij het opstellen van de weekplanning wordt dan rekening gehouden met het groepsplan, doelen van het kind en resultaten van de laatste registraties. Er wordt geëvalueerd bij de volgende registratie.

8.4 Aansluiting bij basisschool / BSO

Samenwerking met basisschool

Een doorgaande lijn in de vorm van een doorlopend VVE-programma van voorschoolse voorzieningen naar de groep 1 en 2 levert een betere 'startpositie'. Wanneer kinderen instromen in groep 1, hebben ze al een hele ontwikkeling doorgemaakt op het kinderdagverblijf. Kinderdagverblijf Joesboef werkt samen met één vaste basisschool; Samenspel. Jaarlijks vindt er een evaluatiegesprek in verband met de afstemming van het VVE-programma en de doorgaande lijn. Hierbij worden de visie vastgelegd en de doelen van de samenwerking, zodat er een goede aansluiting is. Hierover zijn afspraken gemaakt over doelen, samenwerking op de terreinen pedagogische aanpak, het aanbod (de leerlijn) zorgbeleid (aansluiten bij behoefte ouder en kind) en overdracht en deze afspraken zijn schriftelijk vastgelegd en worden in de praktijk uitgevoerd.

Oók vinden er meerdere keren in het jaar een gesprekken plaats tussen de pedagogisch medewerker en de leerkrachten, waarbij o.a het kindoverdracht wordt besproken. Maar wordt er informatie uitgewisseld over pedagogisch handelen, vakantieplanning, etc. Alles wat de pedagogisch medewerker en de leerkrachten nodig achten om de doelen te verwezenlijken.

Overdracht naar basisschool

De overdracht wordt uitgevoerd met het Amsterdamse Uniforme Voorblad. Meegestuurde informatie bevat onder ander het peuterdossier met toestemming van de ouders. Zo niet, wordt dit niet meegestuurd. In het peuterdossier bevindt zich individueel rapport met observatiegegevens, bijzonderheden en een eind VVE-verslag. Verder volgt er voor de warme overdracht een gesprek tussen de pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf Joesboef, de groepsleerkracht van de basisschool en eventueel ouders. Ten behoeven van een warme overdracht wordt het kindvolgsysteem KIJK! en handelingsplan besproken. Tot slot volgt er een uiteindelijke een terugkoppeling vanuit de Basisschool in hoeverre de ons genomen acties op basis van het handelingsplan ook tot resultaat hebben geleverd. De gehanteerde bewaartermijn van het kinddossier is tot 1 jaar na dat het kind 4 jaar is geworden.

Overdracht naar BSO

De overdracht naar de BSO gebeurt middels het overdragen van het peuterdossier, indien de ouder hier toestemming voor geeft. In het peuterdossier bevindt zich individueel rapport met observatiegegevens, bijzonderheden en een eind VVE-verslag. Verder volgt er voor de warme overdracht een gesprek tussen de pedagogisch medewerker van het kinderdagverblijf Joesboef en de pedagogisch medewerker van de BSO. Dit kan de BSO van Joesboef zijn of een BSO buiten Joesboef.

9 Opvallend gedrag

Kinderdagverblijf Joesboef werkt samen met het Kabouterhuis (alert4you). De methode Alert4you staat voor signaleren van opvallend gedrag bij jonge kinderen en daar actie op ondernemen door kennis over te dragen aan beroepskrachten binnen het kinderdagverblijf. Het Kabouterhuis ondersteunt pedagogisch medewerkers binnen kinderdagverblijf Joesboef door middel van coaching on the job.

Alert4you neemt het niet over maar staat naast de pedagogisch werkers. Medewerkers van kinderdagverblijf Joesboef zijn zo instaat in de praktijk te leren om vroeg te signaleren en te reageren bij problemen met jonge kinderen.

Daarnaast verzorgt het kabouterhuis trainingen 'kinderen die opvallen' voor pedagogisch medewerkers van kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en voorscholen in Amsterdam. Onze pedagogisch medewerksters hebben een cursus gevolgd of gaan die nog volgen over kinderen die opvallen. De pedagogisch medewerksters die de cursus al gevolgd hebben, gaan soms op herhaalcursus om alles weer op te frissen.

Er zijn twee medewerksters die elke week langs komen op de groepen om met de andere pedagogisch medewerksters te bespreken of er nog kinderen zijn die opvallend gedrag vertonen. De kinderen die opvallend gedrag vertonen worden dan geobserveerd. Aan de hand van die observaties gaan de twee medewerkers met elkaar in gesprek. Op basis van de bevindingen vindt er een gesprek plaats met de ouders en als het nodig is met een hulpverlenende instantie. De pedagogische medewerkster kunnen altijd anoniem informatie inwinnen bij verschillende deskundigen.

10 Ouders en het kinderdagverblijf

Ouders zullen veel betrokken worden bij kinderdagverblijf Joesboef. Iedere ochtend bij het brengen zal er een overdracht zijn tussen ouders en pedagogische medewerkers.

10.1 Informatievoorziening

De ontwikkelingen en nieuwe informatie van het kinderdagverblijf zullen alle ouders schriftelijk ontvangen. Eén keer in de drie maanden krijgen alle ouders een nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws. Ook zullen ouders geïnformeerd worden over bijzondere activiteiten bij kinderdagverblijf Joesboef en het pedagogisch beleid. De ouders kunnen voor informatie ook terecht op de internetsite van kinderdagverblijf Joesboef.

In de hal van het kinderdagverblijf hangt een informatiebord. Hierop wordt belangrijke informatie opgehangen. De ouders worden bij elke nieuwe piramide thema geïnformeerd over het thema doormiddel van een informatiepakketje dat ze krijgen over het thema.

10.2 Oudercontacten

De eerste kennismaking van ouders en kind met het kinderdagverblijf Joesboef begint tijdens het intakegesprek. Vaak moeten ouders nog wennen aan het idee dat zij hun kind naar een kinderdagverblijf gaan brengen. Veel ouders weten weinig of nauwelijks wat van het kinderdagverblijf af. De eerste indruk die ouders krijgen van de leiding, het gebouw, en de sfeer in de groep is zeer bepalend voor hun houding ten opzichte van het kinderdagverblijf. Essentieel is dat er vanaf het begin gewerkt wordt aan het opbouwen van een vertrouwensrelatie. De basis voor een goed verlopend wenproces is een goede vertrouwensrelatie. Tijdens het intakegesprek maakt het kind kennis met de pedagogisch medewerkers van de stamgroep en de kinderen op de stamgroep. Voor het kind is dit het eerste wenmoment. Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen zien hoe het kind reageert en hoe het kind zich voelt. Tijdens het gesprek worden er met de ouders afspraken gemaakt over het wenbeleid.

Bij kinderopvang Joesboef is er tijdens de haal- en brengmomenten van de kinderen gelegenheid om met ouders/verzorgers te praten over het kind. Als er bijzondere zaken aan de hand zijn met een kind, wordt de leidinggevende gevraagd een gesprek aan te gaan met ouder/verzorger samen met de pedagogisch medewerker(s).

Daarnaast is er het 10-minutengesprek met ouders/verzorgers. Dit gesprek vindt tweemaal per jaar plaats. Daarnaast kan altijd door de ouders of pedagogisch medewerkster een extra gesprek aangevraagd worden. De pedagogisch medewerkers nodigen de ouders mondeling uit om een gesprek te plannen. De pedagogisch medewerkster vult voor het gesprek een observatielijst in. Tijdens het gesprek wordt er aan de hand van de observatielijsten de ontwikkeling van het kind besproken. De ouders krijgen ook tijdens het gesprek de gelegenheid om dingen te vertellen over hun kind of om vragen te stellen.

10.3 Gebruik van de opvang gedurende extra dagdelen

Indien gewenst, kunnen ouders gebruik maken van extra dagdelen naast de reguliere afgesproken dagen. In ons kinderdagverblijf hebben wij alleen horizontale groepen. Indien ouders een extra dag(deel) willen afnemen, dan plaatsen wij de kinderen in de eigen stamgroep. Hierbij kijken wij eerst of de beroepskracht-kind-ratio niet wordt overschreden.

10.4 Oudercommissie

Kinderdagverblijf Joesboef heeft een oudercommissie die wordt gevormd door ouders met kinderen die gebruik maken van het kinderdagverblijf. De oudercommissie mag gevraagd en ongevraagd advies geven over bepaalde zaken. De oudercommissie komt minimaal vier keer per jaar bij elkaar om te vergaderen.

10.5 Ieder kind een mentor

Vanaf januari 2018 heeft elk kind een mentor toegewezen. Ouders zijn schriftelijk per brief op de hoogte gebracht. De mentor van het kind is werkzaam op de groep van het kind en is tevens het aanspreekpunt voor de ouder(s). De mentor zal, zowel met ouders als collega's op de werkvloer, desbetreffende kinderen bespreekbaar maken en hun ontwikkeling volgen. Daarnaast is zij uiteraard altijd op de hoogte van het welbevinden van desbetreffend kind.

Door het volgen van de ontwikkeling en het welbevinden van het kind sluiten onze pedagogisch medewerkers aan op de individuele behoeften van het kind. Tevens kan er, door overleg met ouders, worden afgestemd hoe aan wensen en behoeften van het kind tegemoet kan worden gekomen. Dit gebeurt op de momenten dat het kind gehaald/gebracht wordt of op een ander moment, wanneer de ouder(s) daar zelf behoefte aan heeft. Naast deze momenten van overleg, plannen we tevens extra observatiegesprekken in. Deze gesprekken worden zorgvuldig voorbereid met de vaste mentor van het kind en gevoerd met de leidinggevende. Desgewenst sluit de vaste leidster bij dit gesprek aan.

Tijdens een intake van een nieuw kind horen de ouders wie de mentor van hun kind zal gaan worden.

10.6 Klachten voor ouders en medewerkers

We doen ons uiterste best om een helder en zorgvuldig beleid te voeren. Desalniettemin kan het voorkomen dat er een verschil van inzicht over de uitvoering van dit beleid bestaat, zowel bij ouders/verzorgers als bij medewerkers. Aangezien feedback een belangrijk instrument in onze kwaliteitszorg is, willen wij op allerlei manieren borgen dat ouders en medewerkers zich over de uitvoering van ons beleid kunnen uiten. Hiertoe hebben wij een procedure voor informele feedback, een klachtenprocedure voor ouders en een vertrouwenspersoon voor medewerkers.

Informele feedback

We staan open voor feedback en bespreken waarnemingen, opmerkingen en ervaringen het liefst direct met betrokkenen. Uitgangspunt in onze communicatie is dat we spreken over zaken die ons of onze kinderen zelf aangaan. Ziet u iets waar u vragen over heeft, stel ze dan gerust aan de betrokken medewerker. Op dezelfde manier spreken de collega's bij Joesboef elkaar aan. Soms is de verwachting anders dan uitvoering, of soms heeft u iets waargenomen wat ons ontgaat. In alle gevallen stellen wij uw feedback op prijs. Een informeel gesprek werkt in dezen twee kanten op. Het stelt ons in de gelegenheid onze handelswijze te verduidelijken, anderzijds nemen wij, als lerende organisatie, uw opmerkingen mee naar onze teamvergaderingen.

Interne klachtenregeling ouders/verzorgers

Ondanks dat alles goed gaat kan het altijd gebeuren dat ouders of medewerkers een klacht hebben over de wijze waarop aan veiligheid en gezondheid wordt gewerkt. Hieronder maken wij voor ouders en medewerkers inzichtelijk wat ze kunnen doen wanneer ze een klacht hebben.

In geval van een klacht wordt ouders vanuit de rijksoverheid het volgende stappenplan geboden:

Stap 1: Klacht indienen bij Joesboef

Op de kinderdagverblijf Joesboef heeft in het kader van de Wet kinderopvang een interne klachtenregeling opgesteld. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders.

Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de direct betrokkene. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een formele klacht ingediend worden. Afhankelijk van de klacht kan deze worden ingediend bij de locatiemanager of bij de directie. Een formele klacht wordt schriftelijk ingediend.

Hij/zij is te bereiken per email:

Locatiemanager:

Amina Awil
contact@joesboef.nl

Directie

Vikash Radjkoemar
v.radjkoemar@joesboef.nl

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de medewerker of ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang.

Stap 2: Contact opnemen met Klachtenloket Kinderopvang

Voelt u zich in de behandeling van uw klacht onvoldoende serieus genomen door ons kinderopvang? Dan kunt u contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang op telefoonnummer 0900-1877, of info@klachtenloket-kinderopvang.nl. Dit is onderdeel van de Geschillencommissie Kinderopvang. Van het loket

krijgt u advies en informatie. Ook kunnen zij bemiddelen tussen u en de kinderopvangorganisatie. Deze dienst is gratis. Meer informatie kunt u vinden op www.klachtenloket-kinderopvang.nl.

Stap 3: Klacht indienen bij Geschillencommissie Kinderopvang

Is uw klacht hierna nog niet opgelost? Dan kunt u het geschil voorleggen aan de Geschillencommissie Kinderopvang. U betaalt hiervoor een beperkte vergoeding (klachtengeld). Om dit te kunnen doen, moet u eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie doorlopen.

In sommige gevallen is het van belang de klacht rechtstreeks in te dienen bij de Geschillencommissie. Het reglement van de Geschillencommissie vindt u op de volgende website:

<https://www.degeschillencommissie.nl/consumenten/klachtenprocedure/>

CONTACTGEGEVENS

De Geschillencommissie

Postadres:

Postbus 90600

2509 LP Den Haag

Bezoekadres:

Bordewijklaan 46

2591 XR Den Haag

Bel: 070 310 53 10

Maandag t/m vrijdag

9:00 - 17:00 uur

Vertrouwenspersoon

Binnen onze kinderopvang is momenteel één interne vertrouwenspersoon aangesteld, de leidinggevende van de locatie 't Vogeltje, Jennifer Hoogdorp. Zij zijn tevens onze aandachtsmedewerker in het kader van de meldcode huishoudelijk geweld en kindermishandeling. Bij deze functionaris kunnen ouders, medewerkers en derden terecht met vermoedens van seksueel misbruik, agressie, discriminatie of kindermishandeling door collega's of door personen uit het netwerk van het kind.

De vertrouwenspersoon is onafhankelijk en deskundig. Ze heeft een vertrouwelijke functie en is verplicht tot geheimhouding, behalve wanneer de wettelijke verplichting bestaat een strafbaar feit te melden. Met de instelling van een vertrouwenspersoon bieden wij de mogelijkheid om op vertrouwelijke basis met een deskundige anders dan de algemeen leidinggevende te spreken.

Voor de personeelsleden van kinderopvang Joesboef is er ook de mogelijkheid om een beroep te doen op een externe vertrouwenspersoon. Daartoe heeft de stichting een overeenkomst gesloten met de arbodienst.

11 Kinderen met een beperking

Incidenteel en in overleg is opvang voor kinderen met een beperking mogelijk. Met ouders zal hierover gesproken worden. En wanneer de opvang voor het kind een positief effect heeft, zal in overleg met ouders en deskundigen gekeken worden of het kind bij kinderdagverblijf Joesboef kan worden opgevangen.

Belangrijk hierbij is wel dat kinderdagverblijf Joesboef geen medisch kinderdagverblijf is. De pedagogisch medewerksters zijn niet opgeleid tot het geven van medicatie en de omgang met medische situaties.

12 Kwaliteit en veiligheid

Kinderdagverblijf Joesboef stelt hoge eisen aan de kwaliteit en veiligheid van de opvang.

12.1 Kwaliteit van de opvang

Basiskwaliteitseisen Wet IKK en GGD

In de Wet IKK zijn basiskwaliteitseisen geformuleerd waaraan kinderopvang moet voldoen: zorg dragen voor de veiligheid en gezondheid van de kinderen. De GGD voert, in opdracht van de gemeente Amsterdam, jaarlijks inspecties uit. De inspectierapporten vindt u op de hal van onze locatie, op onze website en/of op de website van het Landelijk Register Kinderopvang. De Wet IKK verplicht organisaties ook om jaarlijks de risico-inventarisaties Veiligheid en Gezondheid uit te voeren. Kinderdagverblijf Joesboef laat niets aan het toeval over en maakt de risico's voor kinderen zo minimaal mogelijk.

Convenant Kwaliteit Kinderopvang

Kinderdagverblijf Joesboef conformeert zich ook aan het Convenant Kwaliteit Kinderopvang van de Brancheorganisatie Kinderopvang en BOinK. Het convenant beschrijft wat ouders en ondernemers verantwoorde kinderopvang vinden, bijvoorbeeld als het gaat om de eisen die je aan de binnenruimtes zou moeten stellen en het werken volgens een pedagogisch beleidsplan en spelbeleid.

12.2 Fysieke en emotionele veiligheid

Basis van emotionele veiligheid

Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid van kinderen is een belangrijke pijler van ons pedagogisch beleid. De basis van emotionele veiligheid ligt in het warme contact tussen onze pedagogisch medewerkers en de kinderen. Ook de vaste groepsruimte en de vaste dagindeling dragen daaraan bij. We maken duidelijke afspraken over de wenperiode van een kind en hanteren een minimum afname van twee dagen per week voor kinderen tot 2 jaar, zodat kinderen zich goed kunnen hechten.

Waarborgen fysieke veiligheid

We waarborgen de fysieke veiligheid door een veilige speelomgeving te creëren. Veel van onze pedagogisch medewerkers worden steeds getraind op het gebied van EHBO, bedrijfshulpverlening en het handelen bij calamiteiten. De Wet IKK verplicht ons om jaarlijks een risico-inventarisatie uit te voeren om te komen tot een veiligheids- en gezondheidsbeleidsplan. Al onze locaties vullen de inventarisatielijsten in, waarna er actieplannen worden gemaakt voor verbeterpunten die ook worden besproken tijdens teamvergaderingen.

Vier-ogen-principe

Het 'vier-ogen-principe' is een wettelijke maatregel om de veiligheid van kinderen te vergroten. De bedoeling van het vier-ogen-principe is om kinderen in de kinderopvang zoveel mogelijk in het zicht of het gehoorveld van meer dan één volwassene te laten zijn. Een beroepskracht mag alleen op de groep staan, zolang er maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken en te luisteren. Op onze opvanglocatie zit er glas in alle deuren, maken de medewerkers gebruik van babyfoons in de slaapkamers en is er bijna altijd een leidinggevende en/of directie/staf aanwezig.

Verklaring omtrent gedrag en gedragscode

Bij indiensttreding moeten alle nieuwe medewerkers een recente 'Verklaring omtrent gedrag' overleggen. Indien de betreffende persoon niet eerder is veroordeeld, wordt deze VOG afgegeven. Na afgifte vindt er continue screening plaats. De VOG is niet alleen verplicht voor pedagogisch medewerkers, ook chauffeurs en huishoudelijke hulp moeten over een VOG beschikken.

Eenmaal in dienst zijn alle medewerkers verplicht zich te houden aan onze interne gedragscode. Medewerkers worden erop gewezen eventuele verontrustende signalen met betrekking tot kinderen of collega's te bespreken met hun leidinggevende. De leidinggevende kan zich vervolgens indien nodig wenden tot de directie.

13 Tot slot

Kinderdagverblijf Joesboef wil kinderopvang bieden met kwaliteit en plezier. Wij hopen dat dit terug te lezen in ons pedagogisch beleid.

Wij zijn ons bewust van het gegeven dat een pedagogisch beleid elke keer "bijgeschaafd" dient te worden. Evaluatie en bijstelling van het plan zal in nauwe samenwerking met de pedagogisch medewerkers en ouders elke drie jaar plaats vinden.